

27.18x29.16	1/5	1	עמוד	מקור ראשון - גלובס על הבורק	25/10/2013	39373845-2
קובי גולדמן עורך די - 165180						

ילום: יונתן בלוס

שם בית המגורים: _____
 כתובת פרטי ייצור קשר: _____

השבועות מס' 5005

למכר: _____
 כתובת: _____

מס' ש"ח	אג	מחיר יח	פרטים	נפוח
10500	-			
1490			מע"מ 18%	
12390			מדינת חול מע"מ	

מס' 6/613

תזרת הקבלה

האישום נגד אייל גולן הוא רק טיפה בים: 8 מיליארד שקלים בשנה - זה הנזק שנגרם לאוצר המדינה מהשימוש של ארגוני הפשע בחשבוניות פיקטיביות. כך עובדת השיטה / אמיר זוהר (עמ' 06)

כמה לרשום בחשבונית?

בדוח מבקר המדינה מהשבוע שעבר התחבאה תעשייה שגונבת מהציבור כשמונה מיליארדי שקלים בשנה. מחברות קש, דרך "קרוסלה" שמשלבת עסקים לגיטימיים ועד "קופים" שלוקחים על עצמם את האשמה עבור העבריינים הגדולים - כך פועלת אימפריית החשבוניות הפיקטיביות של העולם התחתון. ניתוח גלובס - אמיר זוהר

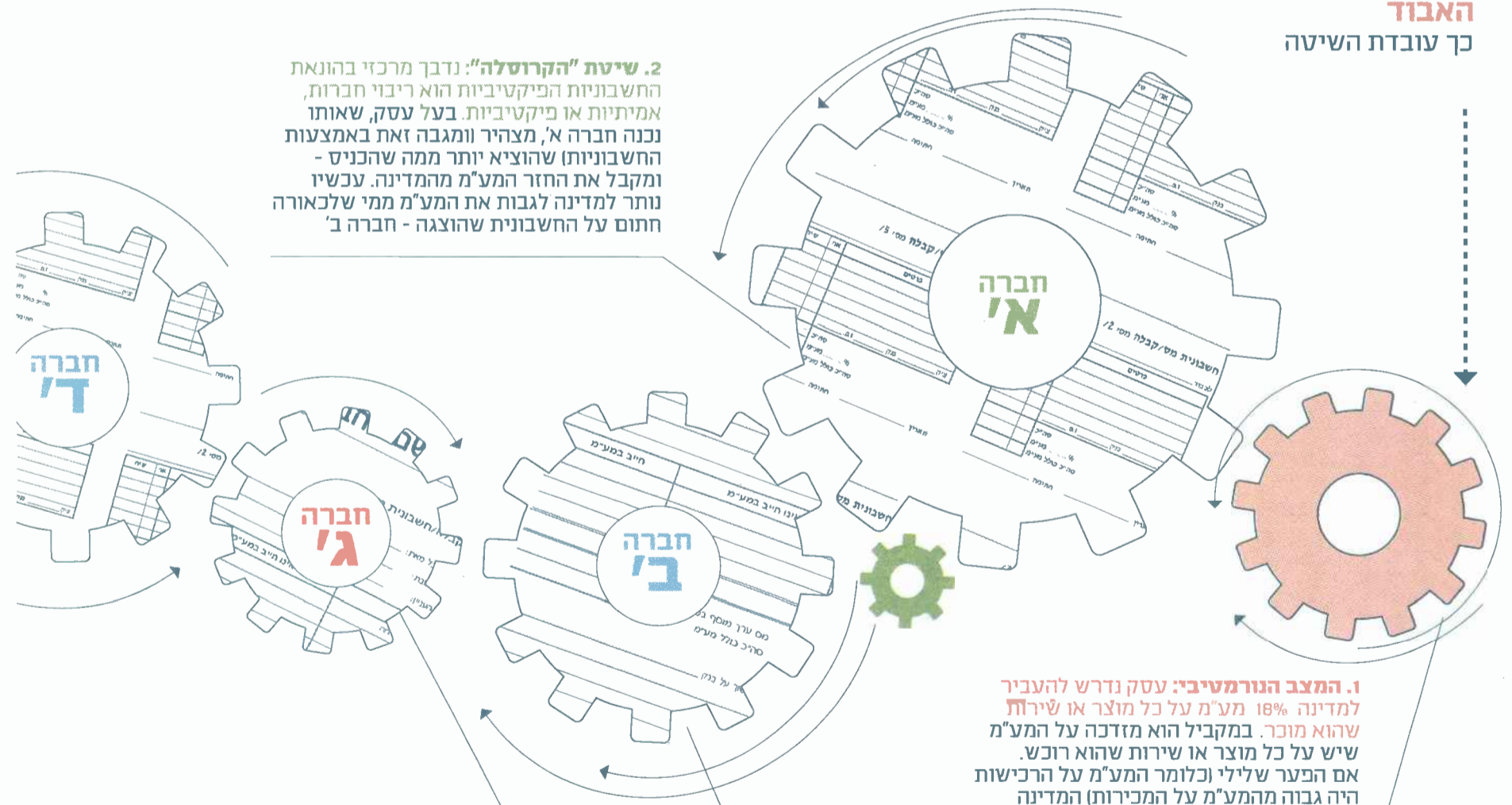
בעקבות המע"מ האבוד
כך עובדת השיטה

2. שיטת "הקרוסלה": נדבך מרכזי בהונאת החשבוניות הפיקטיביות הוא ריבוי חברות, אמיתיות או פיקטיביות. בעל עסק, שאותו נכנה חברה א', מצהיר וומגבה זאת באמצעות החשבוניות שהוציא יותר ממה שהכניס - ומקבל את החזר המע"מ מהמדינה. עכשיו נותר למדינה לגבות את המע"מ ממי שלכאורה חתום על החשבונית שהוצגה - חברה ב'

1. המצב הנורמטיבי: עסק נדרש להעביר למדינה 18% מע"מ על כל מוצר או שירות שהוא מוכר. במקביל הוא מזדכה על המע"מ שיש על כל מוצר או שירות שהוא רוכש. אם הפער שלילי וכלומר המע"מ על הרכישות היה גבוה מהמע"מ על המכירות (המדינה מחזירה לו את ההפרש. החזר מתבצע פעם בחודש או חודשיים, תלוי בגודל החברה.

3. בחברה ב', חוזר הטיעון: נכון, מכרתי לחברה א' כך וכך שירותים או מוצרים שבגינם עליי לשלם מע"מ, אבל קניתי מחברה ג' שירותים ומוצרים, ואלה עלו על מה שמכרתי, ולפיכך מגיע גם לי החזר מע"מ (בהתאם להצגת החשבוניות). במקרים שבהם לחברה יש פעילות אמיתית שבגינה משולם מע"מ, ייתכן ויתבקש רק קיזוז של התשלום, שמתבצע הדברים נבדק ברשויות פחות לעומק

4. ככל שמתארכת השרשרת, כך החברות שמופיעות בה מבוססות פחות. למשל, אם חברות א' ו-ב' היו חברות אמיתיות שרק חלק מהדיווח שלהן היה פיקטיבי, חברה ג' יכולה להיות פיקטיבית לחלוטין. כל מה שדרוש הוא דירקטוריון, מנהלים רשומים, ואולי עובד או שניים על הנייר. גם החברה הזו תדווח למדינה שמגיע לה החזר מע"מ על רכישות מהחברה הבאה בשרשרת

26.61x32.57	3/5	7	עמוד	מקור ראשון - גלובס על הבוקר	25/10/2013	39373864-3
קובי גולדמן עורך די - 165180						

מגלגל חשבונות פיקטיביות בהיקפים של מאות מיליוני שקלים בסביבתו של ריקו שירזי, הפעם, העד שנכלא והועבר למעצר בית הלך עד הסוף: על-פי כתב האישום שהוגש נגד שירזי בנובמבר 2011, הוא חשף מעגל שלם של חברות דלק ואנרגיה שרכשו ממנו חשבונות פיקטיביות במסווה של הלוואות משירזי.

בעוד שירזי מנסה להוכיח בבית המשפט כי לא ירע שער המדינה מפיץ חשבונות פיקטיביות באמצעות הכסף שלו, במקרה של דומרני החשד הוא שהכסף כבר יצא מישראל והושקע במיזמים מגוונים ברחבי העולם, עם דגש על מרוקו כארץ מוצא חדשה להון לגיטימי לכאורה.

על-פי הערכות המשטרה, מי שלימד את אנשי העולם התחתון את רזי המנגנון הוא יניב בן דוד, דג רקק מיהוד. בן דוד נשלח לשש חצי שנות מאסר על הפצת חשבונות פיקטיביות בהיקפים של עשרות מיליוני שקלים בין חברות בקשיים שעליהן השתלט - מכולן זוכרים לו את חברות ההתקנות של הכבלים והלוויין ואת "השקעותיו" בחציבה של בועז יונה. האחרים ממשיכים את השיטה. והעסקים פורחים.

"העבריינים מקימים ארגונים פיקטיביים שלמים, מהמסד ועד הטפחות", מספר עמיקם ארז, מנהל מחלקת החקירות במחוז הדרום של רשות המסים. "לבד לא היינו יכולים לעצור יותר משלושה או ארבעה חשודים בכל פשיטה, ואז כל השאר היו בורחים ומחבלים בחקירה; אבל מאז שהוקמו צוותים משותפים עם המשטרה אנחנו מסוגלים לכסות עשרות חשודים בזמן אמת. מדובר בכמויות עצומות של חשודים ומעורבים, לצד חומרים חשבונאיים שמחייבים העסקת משפטנים, כלכלנים ורואי חשבון. אם פעם היינו עושים תיק בשנה, עכשיו אנחנו עושים שלושה ואפילו ארבעה תיקים גדולים בשנה".

כמעט מדי שבוע חושפים הצוותים המשותפים פרשות של חשבונות פיקטיביות. החשודים עצמם מגיעים

רשות המסים רק בחלק קטן מהמקרים ולא מוגשים כתבי אישום נגד סרבני דיווח בתחום המע"מ. ברשות המסים דווקא החלו לפעול ביתר שאת בנושא, ותיאור מורחב של הפעילות הזו מופיע באפילוג של התחקיר בדפים אלה. בדרך אלו, הקוראים מוזמנים לעבור שלב אחרי שלב בצמיחתה של המפלצת החדשה של ארגוני הפשיעה, שהבינו כבר מזמן שלא צריך למכור סמים כדי לעשות כסף. אפשר פשוט לגנוב אותו ישירות מהציבור - ובקלות יתרה.

1. התמנון החמקמן

הרבה תיאוריות יש על מקור הכסף הגדול שמגלגל שלום דומרני: זוכרים לו את ההרשעה הנושנה ההיא בתיק ההרואין במדבר; את החשדות בדבר ההשתלטות על מכרות החול הפיראטיים במערב הנגב; את "עסקי" הפירות והירקות בשווקי חבל לכיש והשפלה. על-פי החשד המשטרתי, הוא עשה כסף לא רע בכל אלה; אבל לפי המשטרה, את הכסף הגדול באמת עשה דומרני, באמצעות אנשיו, רק כאשר נכנס באמצע העשור הקודם לעסקי החשבונות הפיקטיביות. צריך להגיד כבר עכשיו, שאף על פי שהמידע סימן את דומרני כנהנה העיקרי מההתארגנות, החוקרים לא הצליחו לשים יד על הנוס והסתפקו בהגשת כתבי אישום רק נגד האנשים המזוהים עמו.

מיטב המוחות של היחידה הארצית לחקירת פשיעה כלכלית במשטרה (יאל"כ - להב 433), וכן של מע"מ ומס הכנסה ברשות המסים, ניסו ליירט את מיזמי החשבונות הפיקטיביות המזוהים עם אנשיו של דומרני. בשנת 2009 הם כמעט הצליחו: מחלקת חקירות תל אביב ברשות המסים גייסה ער מדינה, שנתפס כמוח הפיננסי שמאחורי האופרציה, אלא שזה התגלה כמשענת קנה רצוף. זמן קצר אחרי שחתם על הסכם עקרוני ושותרר בערבות הוא נעלם מסיבה שלא הוסברה עד היום. כעבור שנתיים הוא נמצא

פרולוג | הקלות הבלתי נסבלת

פרשות של חשבונות פיקטיביות שהכו גלים כבר היו כאן לאורך השנים - מהזיכוי של אהוד אולמרט וסניף הליכוד בירושלים באמצע שנות התשעים ועד להרשעה של הקבלן אריה ברנוביץ'. אבל אם עד לאחרונה התופעה הייתה זניחה יחסית, כיום מדובר בעסק שמגלגל מיליארדים מדי שנה - מיליארדים שיוצאים מכיסו של כל אזרח ואזרח בישראל.

באופן טבעי, כתב האישום שהוגש השבוע נגד הזמר אייל גולן העלה את הנושא לכותרות: על-פי כתב האישום, גולן ומנהלים בכירים בחברתו, ליאם הפקות, הגישו, בין היתר, חשבונות פיקטיביות בסך של כ-2.3 מיליון שקלים.

מהחברה נמסר בתגובה: "משנודע לאייל לראשונה על אי סדרים כספיים הוא הנחה לפעול באופן מידי לתיקונם ופעל ליידיע את רשויות המס לגביהם. אייל לא היה מעורב באופן אישי במעשים המפורטים בכתב האישום והאחריות המיוחסת לו הינה אחריות של מנהל ובעל החברה בלבד. החברה פעלה ופועלת מול רשויות המס על מנת לשכנע ולהוכיח כי לאייל אין אחריות, אף לא כמנהל החברה מאמינה שהיא תצליח לשכנע בעניין זה את רשויות המס, וככל שיידרש אף את בית המשפט, ומאמינה לחלוטין בחפותו של אייל".

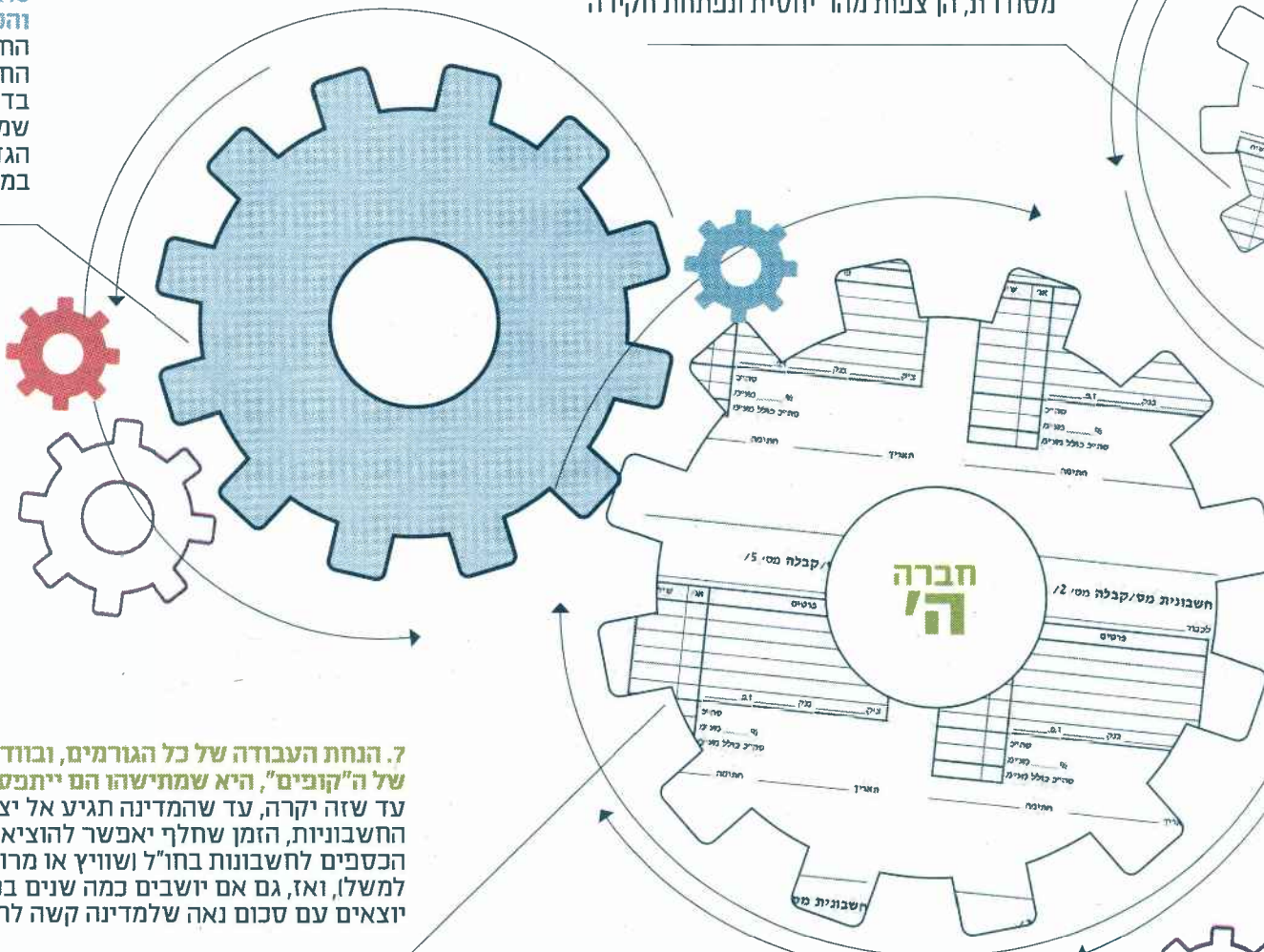
אלא שהמקרה המתקשר הזה - בהסתייגות המתבקשת שכל אדם הוא חף מפשע עד שהוכחה אשמתו - הוא רק קצה הקרחון בתופעה מראיגה במיוחד: בפרק שנשאר חבוי יחסית, אם כי מטריד בחריפותו, בדו"ח מבקר המדינה שהוגש בשבוע שעבר, נאמדו היקפיה של התופעה, שהוכתרה בכותרות קטנות, אולי קטנות מדי, כמכת מדינה.

המבקר קבע כי למרות ההערכות על היקף הסכומים שנגרעים מקופת המדינה (כ-8 מיליארד שקלים בשנה בגין חשבונות פיקטיביות), בשל חוסר במשאבים, מטפלת

5. חלק מהחברות המעורבות הן חברות אמיתיות שעבריינים הוציאו חשבונות על שמן ללא ידיעתן. כל מה שצריך הוא לזייף חשבונות של אותה חברה. הקושי מבחינת העבריינים בהונאות מהסוג הזה נובע מכך שבדרך כלל, כאשר הנהלת החשבונות מסודרת, הן צפות מהר יחסית ונפתחת חקירה

6. בהנחה שמי שבנה את הקרוסלה התעצל והכניס לתוכה "דק" חברות בודדות - יגיעו החוקרים לקצה השרשרת ולמי שיצר את החשבונות ו/או החברות הפיקטיביות. בדרך כלל מדובר ב"קוף" ועברייני זוסר שמוכן לשבת בכלא עבור העבריינים הגדולים, שמקבל עמלות שמתות. במקרים אחרים היו אלה אנשים שנשחטו

7. הנחת העבודה של כל הגורמים, ובזוודאי של ה"קופים", היא שמתישוה הם ייתכסו. עד שזה יקרה, עד שהמדינה תגיע אל יצרן החשבונות, הזמן שחלף יאפשר להוציא את הכספים לחשבונות בחו"ל ושויץ או מרוקו, למשל, ואז, גם אם יושבים כמה שנים בכלא, יוצאים עם סכום נאה שלמדינה קשה לחלט

27.46x33.48	4/5	8 עמוד	מקור ראשון - גלובס על הבורק	25/10/2013	39373872-2
קובי גולדמן עורך די - 165180					

דומרי (משמאל) ושירזי. החוקרים לא מצליחים לשים את היד על הבוסים

המפלילה נגד אחיו: "הוא יוצא עכשיו רעב, הוא הולך לסגור חשבונות עם כולם", אמר סימו לעד התביעה, על-פי כתב האישום, לקראת שחרור אחיו אבי מהכלא. בכתב האישום נטען כי בשל החשש הפיץ עד התביעה חשבונות פיקטיביות בסכום של 636 מיליון שקלים, שהמע"מ לקיוזו הנובע מהן הוא 75 מיליון שקלים, מרביתם נכנסו לכאורה לקופתם של האחים גבאי. עד התביעה, מתברר, יצטרך להעיד שוב נגד האחים.

עם כל הכבוד לאחים גבאי, הם לא הכי גדולים בשוק הדלק הפיראטי. אחד המיזמים שבהם נתקלו החוקרים וזה לכינוי "אנרגיה מתחדשת", אולי בהשראת שיטת הקרוסלה. הסיפור החל עם "יצרן דלק" ברישיון בשם יניב קנרש מהיישוב יבניאל הגושק לכינרת. קנרש התפתה לכסף הגדול, ובשנת 2008 הואשם בזיוף שוברי כסף לצורך דחיית התשלום בכמה ימי אשדוד. הוא הורשע ונשפט לעבודות שירות, אבל העונש הכי קשה היה שלילת רישיון "יצרן הדלק".

המכה הזו, כך נראה, גרמה לקנרש ללכת על כל הקופה: על-פי כתב האישום שהוגש נגדו ונגד אחרים ביולי 2012 בכתי המשפט המחוזיים בבאר שבע ובתל אביב, קנרש חבר ליצרן דלק פעיל בשם אברהם אוסקר מדימונה, ובתמורה לכמה אגורות על כל ליטר שכנע אותו לרכוש יחד דלק על סמך הרישיון של אוסקר. השניים יצרו מערכת משותפת של רכישת כמויות עצומות של דלקים מבז"ן ומפי גלילות, תוך שקנרש משתלט באופן מעשי על ניהול חברות השיוק של אוסקר ומנצל עד תום את תקופת האשראי שנתנת המדינה על תשלומי הבלו והמע"מ. אם בשנת 2010 עמד מחזור העסקות של אוסקר על 80 מיליון שקלים בלבד, בשנת 2011 הוא קפץ למיליארד שקלים.

"לפי האומדנים שלנו, מחזור העסקות הכולל של השניים הגיע ל-1.3 מיליארד שקל, והמס שנגרע מקופת מדינה (בלו ומע"מ) הוא 185 מיליון שקל", מדרווח עמיקם ארז מרשות המסים. "השניים עצורים היום עד תום ההליכים, ובשלב הזה תפסנו להם רכוש ומקרקעין ב-60 מיליון שקל". אברהם אוסקר נשען בקו ההגנה שלו על טענת ההסתמכות: לטענתו הוא פעל על פי ייעוץ שקיבל מרואי חשבון ויועצי המס שלו. בפרקליטות שוקלים אם להגיש נגדם כתב אישום, שתלוי, כך נרמז להם, בנכונותם להעיד נגד הלקוח. מנגד, בחור בשם שלומי אטיאס, שנגדו נטען כי הועסק כמנהל בחברה, טוען באמצעות פרקליטיו, עורכי הדין אלברט הראל ויובל מעוז, כי בכלל לא היה מנהל ושכל הטענות בעניין זה נסמכות על עדויות לא מבוססות של עובדים. מה שמעניין הוא שבמקביל טוענים עורכי הדין לאשם תורם של המדינה, שאיפשרה למיזם בסדר גודל כזה להתנהל במשך יותר משנה.

5. איך לפרק חברה פיקטיבית
אייאפשר לכתוב על חשבונות פיקטיביות בשוק הדלק בלי להזכיר את שלושת האחים העיוורים - אשרף, מונדר ומונור ברדי, שהתפרסמו ביכולתם לפרוץ כל קו טלפון באמצעות האזנה לצלילי חיוג בלבד. בשנת 2008 הוגש נגדם כתב אישום על הפעלת תחנת דלק ללא רישיון בכפר קאסם: הם הואשמו בקנייה של דלק ללא רישיון ובמכירתו, בהעלמת הכנסות, במתן שוחד לתשעה פקידים ציבור, ובהעלבת שוטרים ופקידים רשות המסים. האח מונדר לקח על עצמו את התיק ונשפט לשנתיים וחצי מאסר. בינתיים, מניהול תחנת דלק פיראטית הם עברו לניהול

של 7.5 מיליון שקלים, עם תשומות מע"מ של מיליון שקלים.

החברה החלה אט-אט להקים חברות חדשות או להשתלט על חברות קיימות. חברת ארנס, למשל: לפי כתב האישום, מחודש אוגוסט 2008 עד דצמבר 2010 הנפיק המנהל שלה, רוני בארנס, 2,954 חשבונות פיקטיביות לחברות שונות בהיקף של 287 מיליון שקלים, כאשר תשומות המע"מ הן 40 מיליון שקלים; נגד "עובר" של החברה נטען כי הנפיק 308 חשבונות בהיקף של 21 מיליון שקלים, עם תשומות מע"מ של 2.9 מיליון שקלים; "עובר" אחר הואשם שהוציא 62 חשבונות לעסקים שונים בהיקף של 8.8 מיליון שקלים, עם תשומות מע"מ של 1.2 מיליון שקלים. בסך-הכול הוציאו חשבונות בהיקף 316.9 מיליון שקלים וקיוזו ללקוחותיהם תשומות מע"מ בהיקף של 44 מיליון שקלים.

היו גם חברות שהשתלטו עליהן בדרך פשוטה יותר: פשוט זיפו את ההשתלטות הזו. למשל, חברת השיפוצים והבנייה של נאדר מוסטפא. בארנס ושותפיו זיפו נייר מכתבים של החברה והקלידו עליו פרוטוקול של ישיבת הנהלה, שבה הודיעו על מינויו של אדם בשם רוד שבת, שמאוחר יותר יהיה אחד משלושת הנאשמים בפרשה, למנהל החברה. בכפוף להרשאות הגיהוליות המזויפות, בין אפריל לדצמבר 2010 הוציא בארנס 58 חשבונות מזויפות של חברת מוסטפא על סך 14 מיליון שקלים, מתוכם 1.9 מיליון נועדו לקיוזו מע"מ של העסקים רוכשי החשבונות. שבת עצמו הוציא 278 חשבונות על סך כולל של 51.6 מיליון שקלים, מתוכם נועדו 7.1 מיליון שקלים לקיוזו תשלומי מע"מ לכלל המעוניין.

אותו הדבר נעשה, על-פי כתב האישום, עם ניירת מזויפת של חברת אלהדר לשיווק דלק: בין אוקטובר 2010 לינואר 2011 הפיץ שבת 141 חשבונות בסכום כולל של 32.3 מיליון שקלים, עם תשומות מע"מ של 4.5 מיליון שקלים.

בעלי הבית של מוסטפא ואלהדר, למען הסר ספק, לא ידעו דבר וחצי דבר על הזינוק העצום במחזור המכירות שלהם.

מחזור העסקים של הקרוסלה הזו מוערך ברשות המסים במיליארד שקלים (1), מתוכם כ-160 מיליון שקלים תשומות מע"מ שנגרעו מקופת המדינה. לאחרונה הרשיע בית משפט השלום בבאר שבע את בארנס, עורן ושבת במרבית הסעיפים שבכתב האישום. הכרעת הדין עצמה מחזיקה 432 עמודים.

בן דוד (למעלה). נחשב נמי שלימד את העולם התחתון את רזי המנגנון

האחים משה (באמצע) ואבי גבאי, מפרשות "זהב שחור" ו"הילון חוזר". התיק הסתיים בעונשים קלים יחסית

4. מתדלקים את העסק

במהלך החקירה של בארנס למדו החוקרים שהרשת הסתעפה לכיוונים שונים והולידה כמה התארגנויות מתוחכמות וגדולות אף יותר. הרליפה הגדולה ביותר זוהתה בשוק הדלק.

כדי להבין איך זה קורה צריך להכיר את תהליך השיווק: רכישת דלקים מבתי הזיקוק כוללת ארבעה מרכיבים - מחיר בסיסי המשולם לבית הזיקוק (סביב 3-3 שקלים לליטר), מחיר הבלו המשולם לרשות המסים (גם הוא סביב 3 שקלים), מרווח שיווקי, ומע"מ בשיעור 18% על המחיר הכולל. בישראל יש בסך-הכול כחמישים משווקי דלק המורשים לרכוש דלק ישירות מבתי הזיקוק, והמכונים "יצרן דלק". ביציאה מבתי הזיקוק משלם יצרן הדלק רק את מחיר הבסיס. על מנת לשלם את הבלו ניתנים לו עשרה ימים, ואת המע"מ הוא אמור לשלם ב-15 בכל חודש. היצרן הנורמטיבי משווק במהירות את הדלק ללקוחות, כך שנשל הבלו והמע"מ משולם למעשה כבר על-ידי לקוחותיו.

מאחר שמדובר במחזוריים של מיליוני שקלים, התהליך הזה קורץ לארגוני פשע מתוחכמים שמרבים לחבור בעשור האחרון לגורמים עסקיים בשוק הדלק - במוח או בכוח. שיטה אחת היא למהול דלק ולמכור אותו במהירות - וכך מרוויחים את כל תשלום הבלו - אבל השיטה הנפוצה יותר היא לרכוש חשבונות פיקטיביות ולהתחמק מתשלום המע"מ על המחיר הכולל. יש המשלבים בין השיטות - למשל, האחים גבאי ממושב תירוש, בתיק שזכה לכינוי "זהב שחור".

למערכת אכיפת החוק, כולל כמה סגורים פלייליים מפורסמים, יש טראומה מהפרשה הזו: האחים אבי ומשה גבאי, על-פי כתב האישום שבסופו של דבר גם הוביל להרשעה, הילכו אימים על כל מי שהתקרב אליהם. התיק אמנם הסתיים בעונשים קלים יחסית, שש שנות מאסר לכל אחד מהנאשמים, אך לא מנע מהחוקרים לפתוח לאחרונה תיק נוסף נגד משפחת גבאי - תחת הכותרת "הילוך חוזר". על-פי כתב האישום שהגישה בפברואר האחרון רשות המסים בבית המשפט המחוזי בלוד, בזמן שהאחים גבאי עוד ריצה את עונשם, אחיהם שמעון (סימו) אילץ את עד התביעה להפיץ חשבונות פיקטיביות כפיצוי על עדותו

מכל גוני הקשת: אנשי עסקים שפעלו בגלוי, "קופים" מדופלמים (עבריינים זוטרים שמוכנים להיכנס לכלא עבור ראשי הארגונים), אנשי קש ואנשי אמון שפעלו בחשאי. ורוקא התיקים שעליהם התקשורת לא מדווחת כמעט, תיקי הניירות החשבונאיים ה"משעממים", הם אלה שמראים עד כמה היצירתיות הפיננסית של העוסקים במלאכה מפתיעה בכל פעם מחדש.

2. עידן הברזל של גלם

בשנים שקדמו לאולימפיאדת בייג'ין 2008 נוצר בסין ביקוש עצום לברזל, ויצואנים זריזים שזיהו את הביקוש הניעו או בארץ ענף שלם של קבלני איסוף גרוטאות. נסים גלם ממושב שדה עוזיה בחבל לכיש, שהוא במקרה גם קרוב משפחה של דומרי, החזיק ב-2003 מגרש גרוטאות, והחל למכור מתכות ליצואנים ולאחרים באמצעות שתי חברות שבשליטתו. כרי לקוזו תשלומי מע"מ שהוא עצמו היה חייב להעביר למדינה על מכירות חקיות שביצע, קיבל גלם חשבונות פיקטיביות משבע חברות קש ומחברות פעילות, בגין רכישה כביכול של ברזל. אחת ה"ספקיות" נשלטה על-ידי פלסטיני (פריד חמארה), ולפי חשבונות שהועברו לרשויות המס, הסחורה ש"סופקה" לגלם הגיעה באונייה מעזה הנצורה והמשועת לחומרי גלם.

לפי כתב האישום, גלם הסתיר הכנסות באמצעות החשבונות הפיקטיביות בהיקף של 306 מיליון שקלים והשתמט מתשלום מע"מ בהיקף 52.3 מיליון שקלים. כשהורשע ב-13 עבירות מס, אמר התובע, עו"ד שלום שיפר מפרקליטות מחוז דרום, כי "זוהי השעה להעלות את רף הענישה ולתת ביטוי הולם לשיקול הגמול בענישה". הוא דרש להטיל על גלם עשרים שנות מאסר בפועל וקנס של 58 מיליון שקלים - כספי המע"מ והמס במקור שנגבו ושנגנבו. הסנגורים, מצדם, תיארו איש משפחה, אב לשלושה, שמאז מעצרו חרב עליו עולמו - כל רכושו נתפס והוא עובד כמלצר באולם אירועים, משתכר 3,800 שקלים לחודש ונתמך על-ידי משפחתו. גלם עצמו כתב לשופט מכתב אישי, שבו ביקש להתחשב בכך שספק החשבונות המרכזי בכלל נמלט לעזה.

את השופט נתן זלוצ'ובר מבית המשפט המחוזי בבאר שבע זה לא הרשים, והוא גזר על גלם, במאי 2012, עשר שנות מאסר בפועל ועוד 5 מיליון שקלים קנס. "צווארוננו של העושה עבירה כזו אינו לבן אלא הוא כצווארוננו של כל שודר ופורץ", ציטט השופט את נשיא העליון לשעבר אהרן ברק. "האחר שודר את קופת המדינה והאחר שודר את קופת הפרט... יידעו נא אנשי התעשייה, המסחר והמלאכה, אנשי המקצועות החופשיים, כי אני-מתייחסים בחומרה יתרה למעלימי מס". המדינה עדיין מנסה לחלט נחלה שרכש גלם במושב.

3. הפנצ'רייה והקרוסלה

מיום החשבונות של גלם היה רק מבוא פרימיטיבי למה שעוללו לקופת המדינה מי שמוגדרים כמשטרה כאנשי אמונו של שלום דומרי (שוב, שמו של דומרי עצמו מעולם לא נקשר בכתב האישום, אלא רק שמותיהם של אנשים הנחשבים למקורבים אליו).

רוני בארנס, בשנות ה-40 לחייו, אף הוא תושב שדה עוזיה, החזיק פעם פנצ'רייה בין אשדוד לאשקלון. על הפנצ'רייה של בארנס מספרים במשטרה שבמשך חמש שנים היא התנהלה כמו מסלקה של חשבונות פיקטיביות לעסקים מכל ענפי המשק: דלק, חלקי רכב, ברזל, מלט, חול, קרמיקה, זכר, משקאות, ביגוד, פארסום, הלוואות כמזומן - הכול מהר שם על הנייר. לצד בארנס פעלו מעין 'סוכני מכירות', שגייסו חברות ואנשי עסקים המעוניינים ליטול חלק ברכישת חשבונות פיקטיביות ובמכירתן. בין הסוכנים היו דוד שבת ממושב סגולה, שלמה הרי עורן מאשדוד, וגם מי שהפך לעד המדינה וחוזר בו.

לפי כתב האישום שהוגש על-ידי פרקליטות מחוז דרום, בין 2005 ל-2010 הקימו בארנס ושותפיו לפחות תשע חברות, מרביתן פיקטיביות, עם בני משפחה וחברים כדירקטורים. לחברות, שכל אחת מהן פעלה מספר חודשים בלבד, היה תפקיד אחד: לגלגל חשבונות פיקטיביות בין לקוחות מעוניינים או מגויסים בתמורה לקיוזים הדרים של תשלומי המע"מ. וכך, חברה אחת מכרה חשבונות לחברה אחרת בשיטת הקרוסלה, וכל החברות גזרו קופון מקיוזי המע"מ, עד שהאחרונה בשרשרת הייתה "נשרפת", נחשפת או פשוט נעלמת (ראו תרשים).

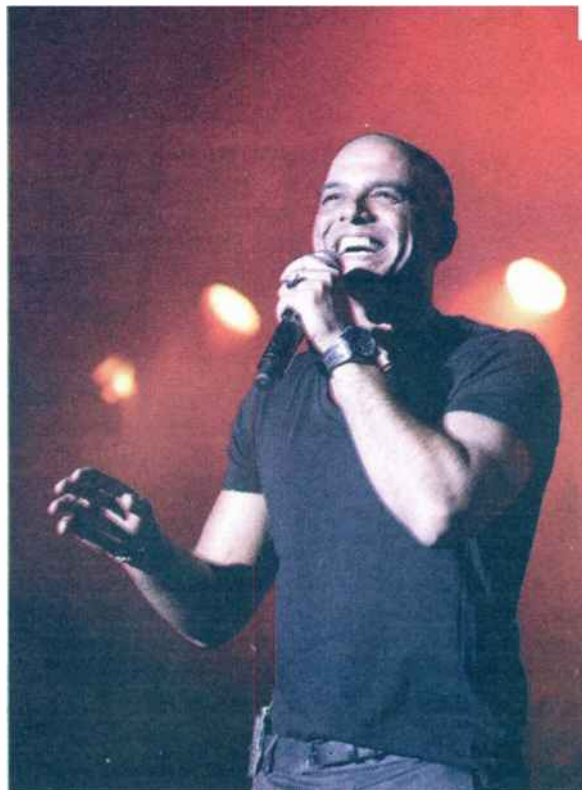
בכתב האישום מתואר כיצד חברת האחים בארנס בס"ד צמיגים ביקשה בשנת 2008 החזיר מע"מ בסך 4.5 מיליון שקלים בהסתמך על 86 חשבונות פיקטיביות שנמסרו לה מחברה בשליטת עד המדינה. מנגד, האחים בארנס הוציאו לחברת קרמיקה עלומה 26 חשבונות פיקטיביות בהיקף

39373889-0	25/10/2013	מקור ראשון - גלובס על הבורק	עמוד 9	5/5	27.33x34.78
קובי גולדמן עורך די - 165180					

צילומים: רוני שיצר, תומריקו, יוסי זליגר, צפיר אביב, תמר מצפי

"משנודע לאייל על אי סדרים כספיים הוא הנחה לפעול באופן מידי לתיקונם", נמסר מחברת ההפקה של הזמר. "החברה פעלה ופועלת מול רשויות המס על מנת לשכנע ולהוכיח כי לאייל אין אחריות, אך לא כמנהל"

מבקר המדינה יוסף שפירא. פרק חבוי, אך מטריד בחריפותו, בדוח ביקורת המדינה האחרון

מכת מדינה

בשבוע האחרון בלבד חשפה רשות המ-סים שני תיקים של חשבוניות פיקטיביות בהיקפים של עשרות מיליוני שקלים כל אחד. הנה רשימה חלקית מהזמן האחרון

אוקטובר 2013. האחים עופר ונחום אהרון מירושלים, בעלים ומנהלים של חברת בנייה מצליחה הבונה וילות ומבני ציבור בבירה, שנעצרו בחשד לקיזוז חשבוניות פיקטיביות בהיקף עשרות מיליוני שקלים. בחקירתם טענו כי אינם זוכרים פרטים מהותיים מהעסקות שבוצעו.

אוקטובר 2013. יוסף סירחאן, בעל עסק לשיי רותים ואחזקה מלוד ירד למחלת עקב בדיקה שגרתית של שלטונות המס. כאשר נלכד נמצאו בביתו מסמכים המייחסים לו הפצת חשבוניות פיקטיביות בשם תשע חברות שונות ובהיקף של 100 מיליון שקלים. החוקרים עצרו גם כעשרה עוסקים שקיזוזו תשלומי מע"מ על סמך החשבוניות של סירחאן.

ספטמבר 2013. אסף כראגיה, מראשי המי שפחה המוכרת, נעצר על ידי ימ"ר חוף ורשות המסים בחשד שמדירה בחדרה שבבעלותו פעלו שתי חברות אשר הפיצו חשבוניות פיקטיביות לעוסקים שונים בענף הבנייה. עניין של כמה עשרות מיליוני שקלים. הסנגורים, עו"ד קובי גולדמן, משה יוחאי ושני דרי, טענו כי מדובר בתיק מהתחום האזרחי שמתנהל מול רשויות המס.

יולי 2013. מוחמד מייסר-סלטי מחיפה חשוד כי בין 2010 ל-2013 הפיץ חשבוניות מס פיקטיביות בסכום כולל של כ-10 מיליון שקלים, מחברות שהוא הבעלים שלהן או כאלה שהוא זיף את נייד המכתבים והדפיס על-פיו פנקסי חשבוניות. מאחר שאין זו הפעם הראשונה, אמר החשוד בחקירתו: "אפילו שאמרתי שאני מפסיק, המשכתי כי לא הייתה לי דרך אחרת, אני לא יכול להפסיק".

האחים אבו מור (יוני 2013). לפי כתב האישום, האחים שכרו חברת כוח אדם פיקטיבית, דששאי שמה, שהוציאה להם חשבונית חודשית קבועה על העסקת מאות עובדים. סך כל החשבוניות הפיקטיביות: 60 מיליון שקלים. סנגורם, עו"ד אייל אוהיון: "מרשיי העבירו לדששאי תשלום חודשי קבוע של מאות אלפי שקלים, מדובר בהאשמות מנופחות".

יולי 2013. לפי כתב האישום נגדם, בין 2008 ל-2013 הוציאו האחים שלום ומרדכי חמיאס, בעלי חברת דששאי, חשבוניות פיקטיביות לעשרה עוסקים שונים וקיזוזו תשלומי מע"מ בהיקף 13 מיליון שקלים. בין החברות: אבו מור (ע"ע), בראנס (ע"ע), "פרשת זוג משמייים" (ע"ע) ועוד.

יוני 2013. פרשת "זוג משמייים". על-פי כתב האישום, רשת ישראלית של סחר בזהב לא חוקי שהורחב מהרשות הפלסטינית, עשתה זאת תוך שימוש בחברות פיקטיביות ובחשבוניות פיקטיביות על מנת למכור את הזהב בשוק הישראלי. לפרקליטו של אחד הנאשמים, עו"ד יקי קהן: "מרשיי ניהל חברה לגיטימית שבמסגרתה כל הפעילות הייתה חוקית".

יוני 2013. על-פי כתב האישום שהוגש נגדו, בין השנים 2007 ל-2013 הקים מנשה רסולי חמש חברות פיקטיביות שסחרו בחשבוניות פיקטיביות ביות בהיקף של 181 מיליון שקלים עם מע"מ בגובה 25 מיליון. בין הלקוחות: רוני בראנס וסוחר רי הזהב מפרשת זוג משמייים.

אפריל 2013. אלעזר אמסלם, 53, מרחוב הקבלן בירושלים, נעצר בחשד שהקים רשת חברות קש ששימשו להוצאה ולקיזוז חשבוניות מס פיקטיביות בעשרות מיליוני שקלים.

מארס 2013. אסיר בכלא שאטה מואשם בכך שהפעיל מהכלא, באמצעות חברה חוקית, מערך של חברות פיקטיביות שהעסיקו עובדים דו-ברי ורסית בעבודות סבלות, אך "נעלמו" במידע עד התשלום. מעבר לעושה העובדים, מפעילי הרשת (האסיר, אמו ואחיו) מואשמים בהפצת חשבוניות פיקטיביות.

השד

השד

השד

השד

כתב אישום

כתב אישום

השד

כתב אישום

השד

כתב אישום

תלושי שכר מזויפים הוא ניפק לכל דורש". אותו רואה חשבון מתמודד עכשיו עם לא פחות מ-51 סעיפי אישום. במרכז כתב האישום - הטענה כי בין השנים 2011 ל-2013 ערך, הפיק והוציא ממחשבו מסמכים הנחזים להיות חשבוניות מס לכ-480 עוסקים. על הדרך הוא השתמש בפרטים של 278 מהעוסקים שקיבלו ממנו חשבוניות פיקטיביות, כדי להוציא על-שם חשבוניות פיקטיביות לאחרים. סך-הכול, נטען, הפיק חשבוניות בהיקף של 129 מיליון שקלים. אמנם הוא קיבל רק עמלה על כל חשבונית, ועדיין תשלומי מע"מ בגובה 18 מיליון שקלים נגרעו מאוצר המדינה לטובת המקזזים.

"מה שהיה פעם כבר לא יהיה יותר", אמר הנאשם בחקירה. "נכון, עזרתי לאנשים להתחמק מתשלומי מסים על-ידי הפקת חשבוניות מס פיקטיביות... וגם עזרתי בהוצאת תלושי שכר פיקטיביים לביטוח לאומי... אני אתן לכם את כל השמות... אבל מה קיבלתי, 10 שקלים על כל תלוש שכר פיקטיבי, 150 עד 200 שקל לחשבונית". כאשר ביקש להשתחרר שלף את ההסבר השכיח: "נקלעתי לחיובות, פניתי לשוק האפור, ואז תחת איומים נאלצתי לבצע עבורם את העבודות האלה, חלקם אפילו ביצעו בעצמם את העבודות על המחשבים שלי". השופט מעיין בראי מבית משפט השלום בתל אביב לא השתכנעה, הורתה על מעצרו עד תום ההליכים.

אפילו | איך עוצרים את זה?

האכיפה המוגברת והמשאבים שמוקצים לה כעת ראויים להערכה, אני אומר לעמיתים ארו מרשות המסים, אבל לא יותר פשוט למנוע את זה מראש באמצעות הטלת מגבלות ויותר פיקוח על הדיווח? "יש דיווח מקוון שמחייב לדווח און ליין על עסקות ונותן המון אינפורמציה בזמן אמת, אבל זה עדיין לא סגירה הרמטית", משיב ארו, "כי זה מחייב רק בעסקות גדולות - היום זה 4 מיליון שקל ומעלה, ובשנה הבאה זה יהיה מסכום של מיליון שקל. מלבד זאת, יש לנו מערכת אנושית מעולה לאיסוף הערכה והפעלת מקורות, עבודה קשה מול אוכלוסייה עבריינית קשוחה ומתוחכמת. "אגב, שתינו, כל מחלקת החקירות במחוז תל אביב זה 45 עובדים, מהם 25 חוקרים בלבד. אנחנו מקבלים ממאגרי הנתונים והשטח מידע על נקודות תורפה, מסמנים יעדים, תופרים את החבילה לכדי תיק מודיעיני, שאיתו כאים ליחידות רלבנטיות במטרה. העבודה מבוצעת היום מתוך הערכה הרדית, הכול פתוח, אין מיוד, אחרת לא היינו מגיעים ליעדים כמו ריקו שירזי".

מרשות המסים נמסר בהקשר זה כי בקרוב יתחיל מהלך, שהם מגדירים כדרמטי, לשלילת אישורים על ניכוי מס במקור מכמה מאות חברות חשודות. זה אומר, בעצם, שלא יתאפשר לחברות האלה לעבוד מול חברות נורמטיביות, המחויבות לדרוש אישורי ניכוי מס במקור מכל מי שמתקשר עימן.

"ועדה של הרשות גיבשה קריטריונים לפיהם ניתן לזהות עסקים שקיימת סבירות גבוהה כי הם עושים שימוש בחשבוניות פיקטיביות", נמסר. "מהלך ראשון בוצע בתחילת החודש, במסגרתו כבר נשלחו למאות נישומים מכתבים המיידעים אותם על שלילת האישורים. השלילה תבוא לירי ביטוי בתפוגת תקופת האישורים. באופן מידי תעודכן ככל המערכות המקוונות".

חברה בשם תוקיקים, לסחר במוצרי נפט. החברה נרשמה על-שם אישה בשם מייס עתמאנה מהכפר ריינה שבגליל, אבל ברשות המסים טוענים שהגברת עתמאנה הייתה אשת קש להטמעת חשבוניות פיקטיביות בהיקפים של מאות מיליוני שקלים: לפי כתב אישום שהוגש נגדם בפברואר לבית משפט השלום בפתח תקווה, באמצעותה הטמיעו האחים בדיר בחברה חשבוניות מס פיקטיביות בהיקף של 190 מיליון שקלים לפחות. בכתב האישום נטען כי את מרבית החשבוניות הם קיבלו מאדם בשם יעקב ניטון מדימונה, שמהמחשב הביתי שלו הפיץ חשבוניות פיקטיביות בהיקף 830 מיליון שקלים (!) לעוד עשרות חברות.

באחד מפרקי כתב האישום מתוארת אפילו הונאה של בית המשפט עצמו: כדי להצביע על הוצאות ולקזוז את תשלומי המסים שנוצרו לחברת תוקיקים, הם פנו לשופטת הפירוקים לשעבר בבית משפט המחוזי בתל אביב, ורדה אלשייר, ודרשו לפרק חברה בשם רבי אנרגיה. לטענתם, רבי אנרגיה רכשה מתוקיקים כמויות עצומות של דלק ולא עמדה בהתחייבויות התשלום, מה שיצר לתוקיקים הפסדי ענק.

תוקיקים הציגה את החשבוניות שהוציאה לרבי אנרגיה, ובית המשפט קיבל בצו זמני את הבקשה. רק כדעיבר התברר שרבי אנרגיה, בבעלות רוד מורגנשטרן (נאשם בפרשת קנרש) היא חלק מרשת החשבוניות הפיקטיביות של יניב קנרש. לפי כתב האישום נגד קנרש ורבי אנרגיה, בשנים 2011 ל-2012 קנרש העביר למורגנשטרן המחאות שנחזו ככוב להיות תשלום בגין הטובין שמופיעים בחשבוניות הפיקטיביות שרבי אנרגיה הוציאה לקנרש - סכום צנוע של כ-37.5 מיליון שקלים.

6. אופרציה של איש אחד

"במהלך החקירה של בארנס ואנשו גייסנו עד מדינה שסיפר על רואה חשבון מתל אביב", מספר עמיתים ארו, במבוא לאחת הפרשות הכי תיאטרליות של השנים האחרונות. עד המדינה טען שמהמחשב הביתי שלו הופצו חשבוניות פיקטיביות בהיקף 830 מיליון שקלים (!) כמעט לכל החברות שהזכרו בכתבה עד כה. "מהר מאוד התברר שלבעלים אין תעודות ושהוא בעצם מתחזה. כשנכנסנו למשרד הכול היה מוצפן, ואפילו ליחידת המחשב שלנו היה קשה לפצח את הכניסה לבקאופים שלו. היינו חייבים להביא לפרקליטות ראיות על כך שחשבוניות יצאו משם על-ידי מי שאינם מורשים, שאין סחורות ושלא היו עסקות. היה קשה להוכיח את זה, כי צריך להוציא צווי כניסה לחשבונית בנקים, וגם בית משפט לא מקל בעניין. החשוד שחרר, ואז הוקם צוות משותף של רשות המסים ויא"כ, ייתודי רק לפרשה הזו.

"בפשיטה השנייה, לאחר שנה, היה חשש שהוא יהיה אותנו ויפיל את המחשבים, מה גם שהמשרדים מאובטחים בנעילה חשמלית. אז התמקמנו בחדר המדרגות, וכשמישהו נכנס למשרד כולנו חדרנו פנימה ותפסנו ישר את המחשבים, ומה שהכי חשוב - דיסק קשיח שהושתר בגלל אחד השולחנות. כשפוצחו הקודים התגלו חשבוניות לכל מיני עסקים, מרביתן בסכומים קטנים כדי לעבוד מתחת לרדאר. דרכו הגענו לעשרות מקזזים, כל מיני בעלי עסקים שרכשו חשבוניות במטרה לנפח הוצאות או לכסות על פעולות לא חוקיות כמו העסקת עובדים זרים. אגב, גם